

คู่มือการใช้ AI ในงานวิจัยอย่างมีจริยธรรม

สรุปหลักการประยุกต์ใช้ Generative AI สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยและนักวิจัย

2 คำถามสุดฮิตในยุค AI

กลัวผิดจริยธรรม
ไม่กล้าใช้เลย

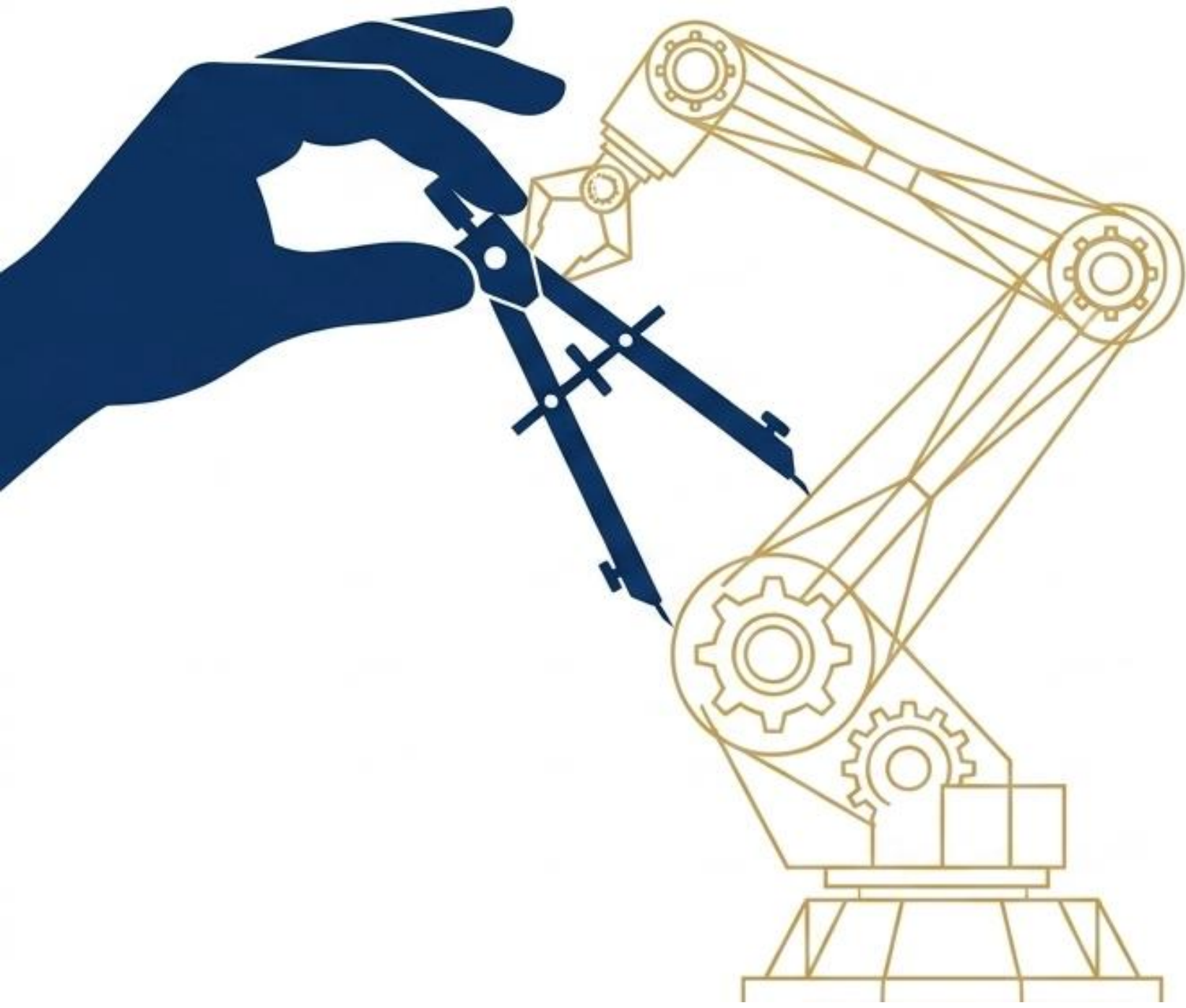

ใช้ AI เขียนงานวิจัยทั้งหมดได้ไหม?

ความจริงอยู่ตรงกลาง:
AI คือ 'ผู้ช่วย'
ไม่ใช่ 'ผู้แต่ง'

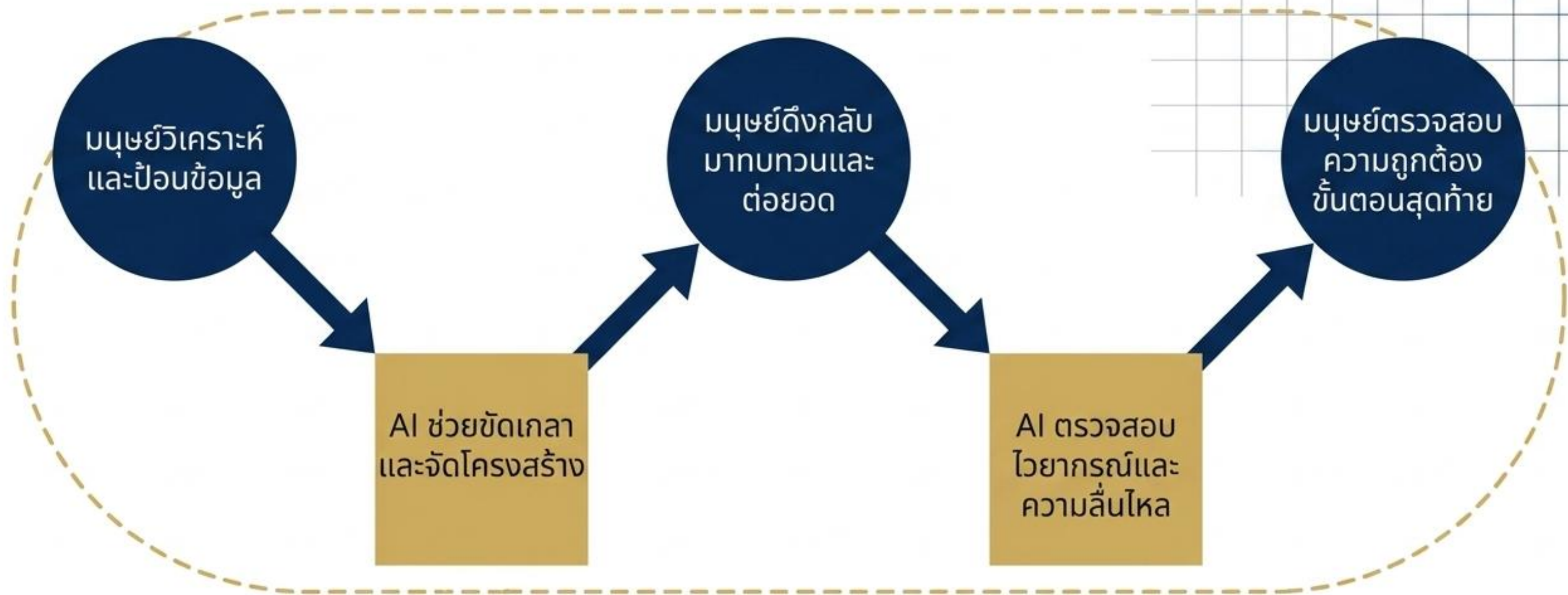
ปรับ Mindset: จงเป็น 'ผู้ใช้' อย่าเป็น 'ผู้รับใช้'

"หน้าที่หลักของการวิจัย
บทวิเคราะห์ และการอภิปราย
ยังคงเป็นของมนุษย์
AI เป็นเพียงเครื่องมือ
สนับสนุนเท่านั้น"

กระบวนการทำงานแบบ Zig-Zag

วงจรการทำงานร่วมกันที่นักวิจัยต้องมีส่วนร่วมและควบคุมทุกขั้นตอน

Pillar 1: ความโปร่งใส (Transparency)

รูปแบบการอ้างอิง APA สำหรับ AI:

OpenAI. (2023). ChatGPT (Mar 14 version) [Large language model].
<https://chat.openai.com/>

- ✓ - แจ้งให้ทราบเสมอว่าใช้ AI ในขั้นตอนใด
- ✓ - ระบุเครื่องมือ, เวอร์ชัน, และวันที่ใช้งานให้ชัดเจน

Pillar 2: ห้ามใช้ AI สร้างข้อมูลดิบ

ข้อมูลการวิจัย บทสัมภาษณ์ ตัวเลขสถิติ และการอ้างอิง
ต้องมาจากกระบวนการวิจัยจริงเท่านั้น

เคล็ดลับนักวิจัย: ใช้ฟีเจอร์ 'แนบไฟล์'
(Attach file) เพื่อให้ AI วิเคราะห์
จากข้อมูลต้นฉบับของเราเสมอ
ห้ามปล่อยให้ AI คิดข้อมูลขึ้นมาเอง

Pillar 3: เคารพความเป็นส่วนตัว (Privacy & Consent)

สิ่งที่ต้องเพิ่มใน "ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย"

ข้อมูลจะถูกถอดชื่อและแทนที่ด้วยรหัส
ก่อนนำเข้าสู่อุปกรณ์วิเคราะห์ข้อมูลใดๆ
ซึ่งรวมถึงปัญญาประดิษฐ์ (AI)

Pillar 4: ระวังอคติและข้อมูลลวง

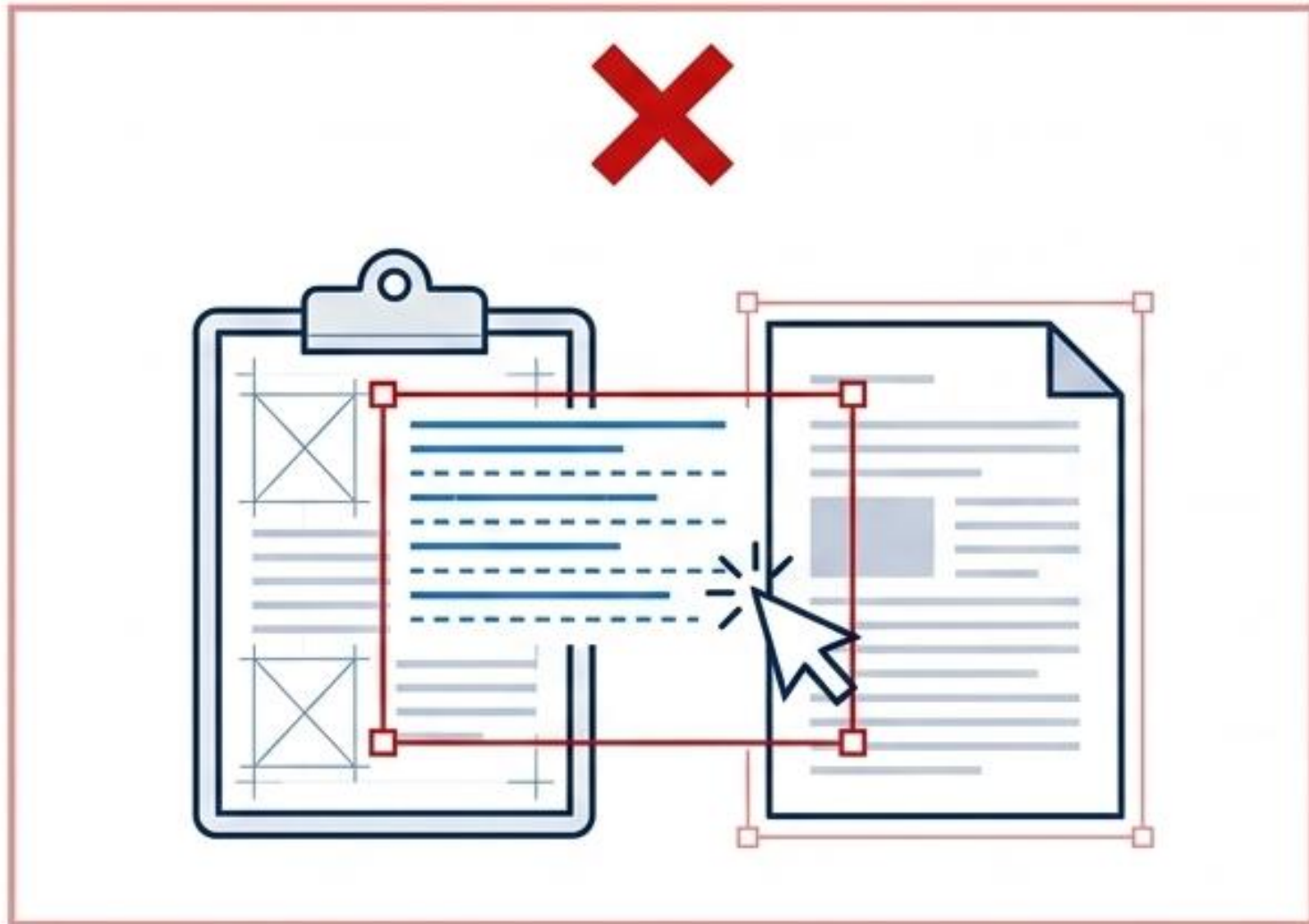
AI สามารถสร้างข้อมูลที่ผิด ลำเอียง
หรือไม่อัปเดตได้เสมอ (Hallucination)

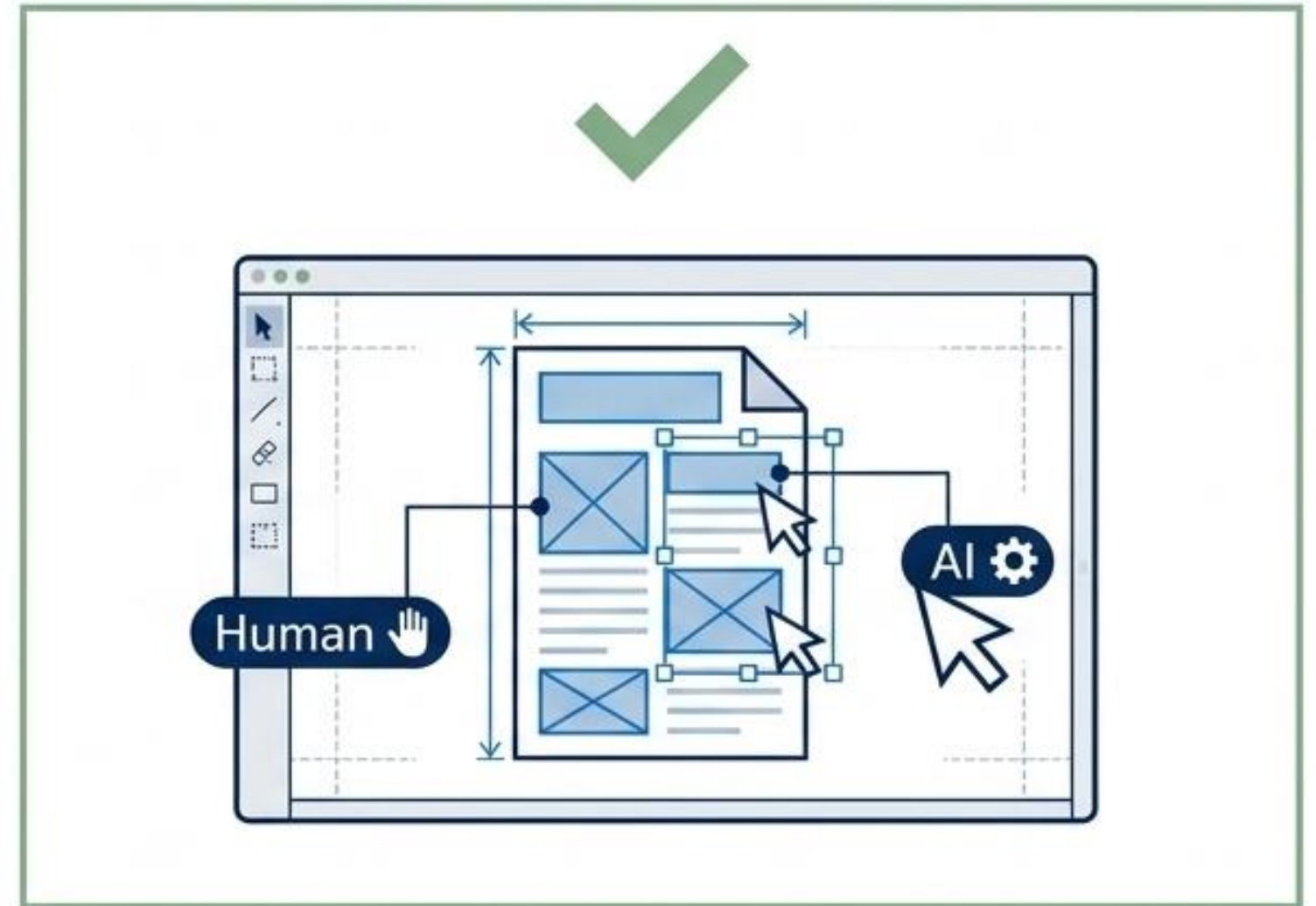
— 3 คำถามเช็คลิสต์เมื่อได้ผลลัพธ์จาก AI —

Pillar 5: ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ (Co-editing, not Copying)

หลีกเลี่ยงการยกข้อความจาก AI
มาทั้งต้นโดยไม่ปรับแก้
(เสี่ยงละเมิดลิขสิทธิ์ผู้อื่นที่ AI นำมาฝึกฝน)

ใช้พีเจอร์แบบ 'Canvas' เพื่อทำงานร่วมกับ
AI (Co-edit) เพื่อให้มั่นใจว่าโครงสร้างเนื้อหา-
หาส่วนใหญ่ยังคงเป็นฝีมือมนุษย์

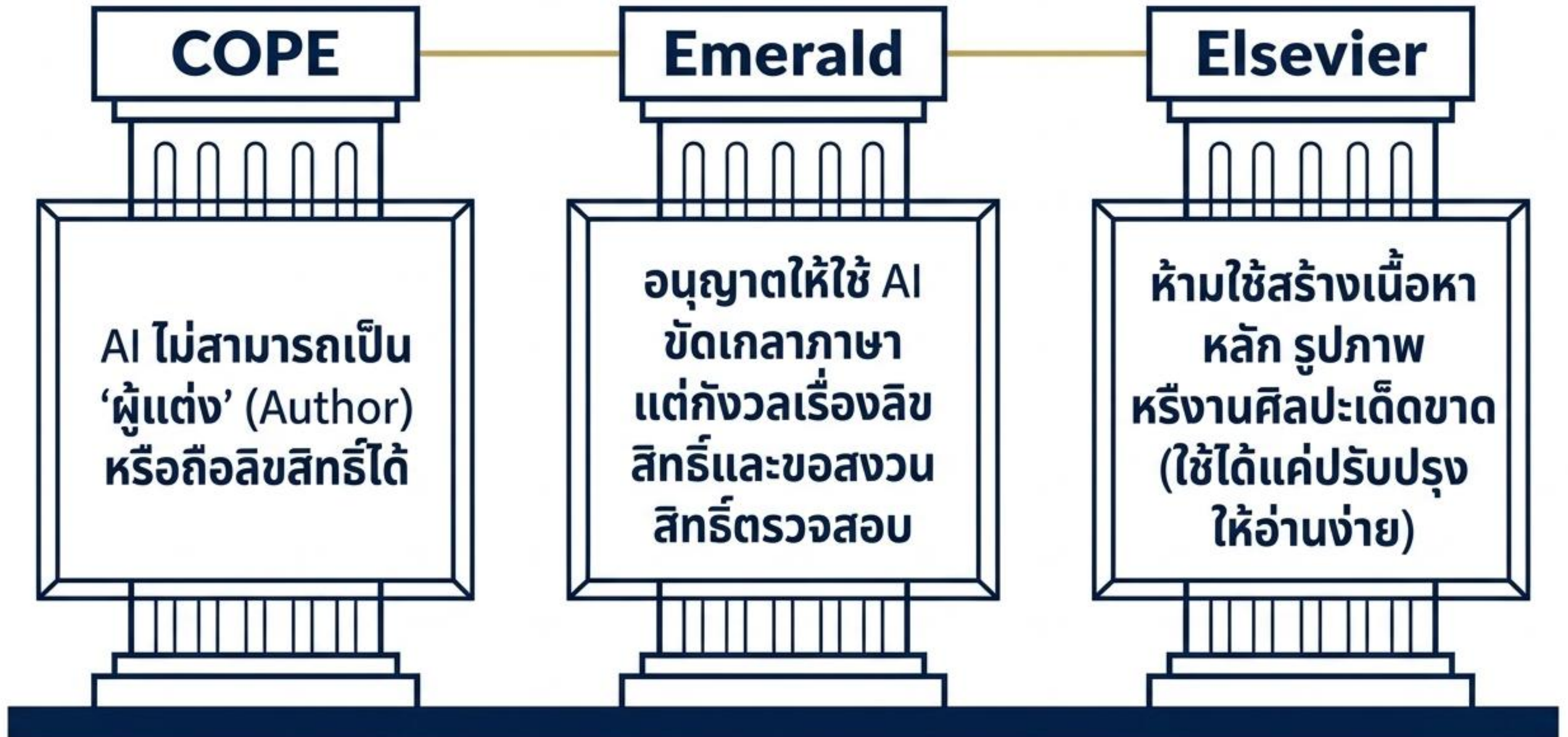
Pillar 6: ผู้วิจัยต้องรับผิดชอบ 100%

**หากเกิดข้อผิดพลาด หรือมีการละเมิดลิขสิทธิ์
นักวิจัยไม่สามารถอ้างได้ว่าเป็นความผิดของ AI**

ในฐานะผู้สร้างสรรค์ผลงาน คุณต้องตรวจสอบทุกตัวอักษรก่อนเผยแพร่

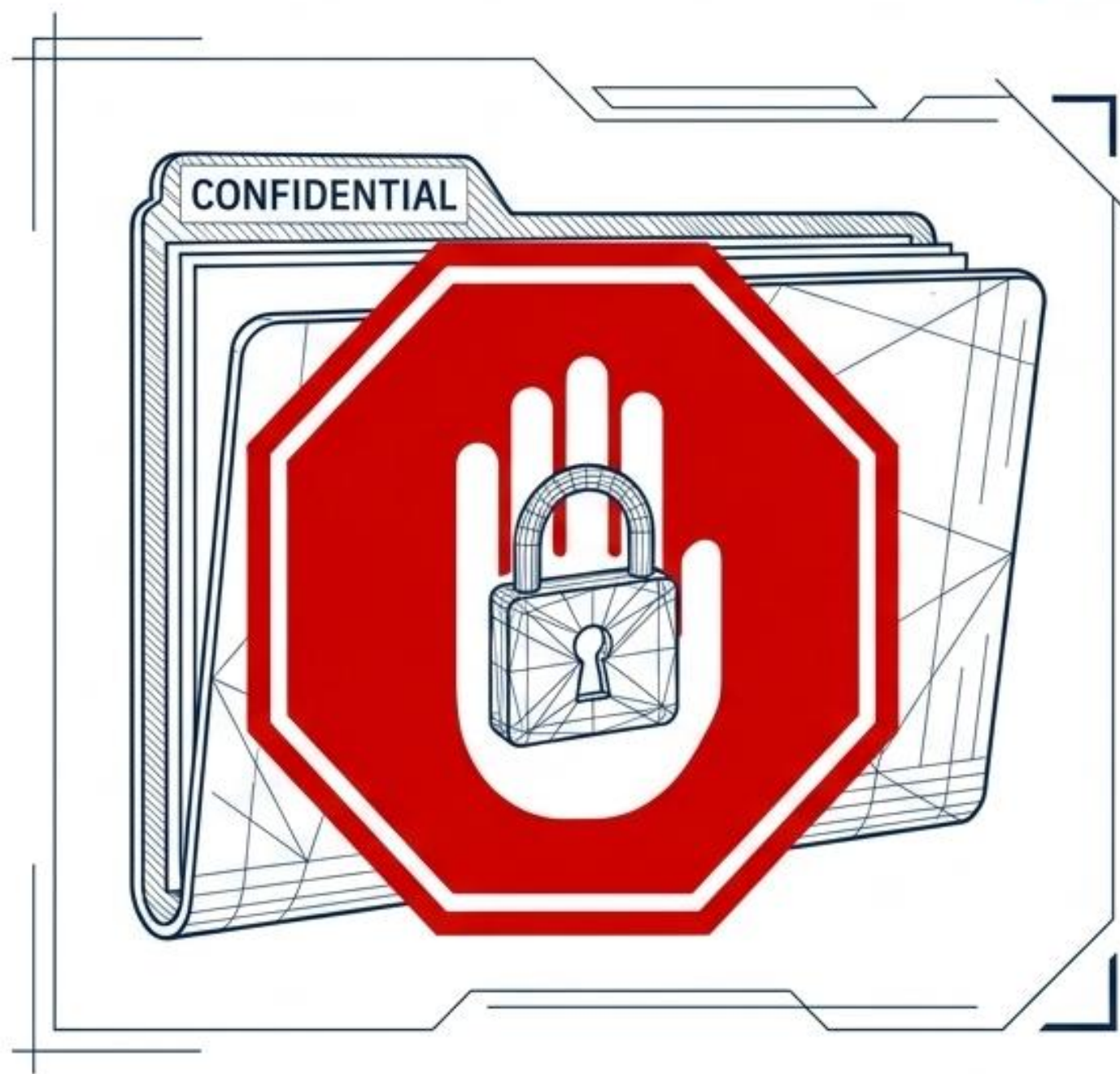
ทิศทางและนโยบายของวารสารระดับโลก

เช็คลิสต์ก่อนลงมือ: อะไรทำได้ อะไรทำไม่ได้?

	ทำได้ / อนุญาต	ตรวจไวยากรณ์ (Grammar check), ช่วยระดมสมอง (Brainstorming), ปรับโครงสร้างประโยคให้อ่านง่าย
	ต้องระวัง / อ่างอิงชัดเจน	สังเคราะห์เปเปอร์ (ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเสมอ), ช่วยเขียนโค้ดสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล
	ห้ามทำเด็ดขาด / ผิดจริยธรรม	สร้างผลการทดลอง, สร้างบทสัมภาษณ์ปลอม, ให้ AI เป็น Peer Reviewer

ข้อควรระวังขั้นสุดสำหรับ Peer Reviewer

ห้ามอัปโหลดไฟล์ Manuscript
ของผู้อื่นเข้าสู่ระบบ AI เด็ดขาด

ถือเป็นการละเมิดความลับ (Confidentiality breach)
อย่างร้ายแรง และอาจทำให้งานวิจัยที่ยังไม่ตีพิมพ์ของผู้อื่น
ถูกนำไปเป็นข้อมูลฝึกฝน AI โดยไม่ได้รับอนุญาต

บทสรุป: การวิจัยยุค AI

- โปร่งใสเสมอ (ระบุเครื่องมือและขั้นตอนชัดเจน)
- ▲ ห้ามเจาะจงให้ AI สร้างข้อมูลดิบ (ใช้พีเจอาร์แนบไฟล์เสมอ)
- ปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลก่อนป้อนให้ AI (เพิ่มความในใบยินยอม)
- ◆ นักวิจัยคือผู้รับผิดชอบผลงานแต่เพียงผู้เดียว (ตรวจเช็คทุกตัวอักษร)

“จงเป็นสถาบันที่คุ้มครองงาน ไม่ใช่แค่ผู้รับเหมา”